

TISKOVÁ ZPRÁVA
OSTRAVA 9. března 2020

STO LET OD PRVNÍ PREMÉRY V NDM UVEDE ČINOHRA GOGOLOVA REVIZORA

Nejznámější komedii Nikolaje Vasiljeviče Gogola **Revizor** uvede činohra NDM v nové premiéře 12. března v Divadle Antonína Dvořáka. Dílo svou nadčasovostí a trefným humorem oslovuje diváky od svého vzniku dodnes. Autor byl přitom po premiéře pronásledován kritikou těch, kterých se dílo dotklo, a v zoufalství opustil na čas Rusko. V hlavních rolích nového nastudování režiséra Vojtěcha Štěpánka se představí Vladimír Polák v roli hejtmana a Petr Panzenberger jako ten, kterého všichni považují za tajného kontrolora a který toho dokáže mistrně využít.

„Nevrč, brachu, na zrcadlo, když máš křivou hubu.“ Příslloví jako motto knižního vydání nejslavnější hry Nikolaje Vasiljeviče Gogola (1809–1852) **Revizor** bylo určeno především těm, kteří dramatika a jeho satiru podrobili na premiéře a po ní zdrcující kritice. Komédie vznikla v roce 1836 a byla v jeho tvorbě zásadním mezníkem. Měla obrovský úspěch mezi progresivními kritiky, studenty i pokrokovou mládeží. Naopak nepřiměřeného odsouzení se autor dočkal od konzervativních literátů a těch, kterých se dotkla – kupců, bohatých měšťanů, úředníků, prostě tehdejší ruské střední třídy. Z VIP hostů se na premiéře bavit jediný – ruský car Mikuláš I. Byl si vědom neoblíbenosti svého režimu a zřídil zvláštní tajnou policii, jejímž úkolem bylo především pozorovat, kdo se opovážlivě a neuctivě vyslovuje proti vládě či církvi, nebo vyzvídat, nevznikají-li tajné spolky. **Revizor** ho tedy pobavil, neboť **je inspirován historkou, kterou vyprávěl slavný Alexandr Sergejevič Puškin Gogolovi – jak byl on sám na jedné ze svých cest omylem považován za takového tajného carského agenta, což se v Rusku tehdy stávalo.**

Po premiéře napsal Gogol jednomu z herců: *„Všichni jsou proti mně. Staří důstojníci křičí, že mi nic není svaté, když jsem si troufal takhle napadnout lidi ve službě. Policajti jsou proti mně, kupci jsou proti mně, literáti jsou proti mně. Nadávají a hrnou se na hru... na čtvrté představení není možné sehnat lístky!“* Gogola kritika a nenávisť vyhnaly z Ruska, cestoval po Evropě a našel klid až v Římě, kde začal pracovat na později slavném románu **Mrtvé duše**.

Revizor baví lidi dodnes. Je to komedie o lidské hlouposti, chamtivosti, vychytralosti, komedie o tom, kterak se vlastně bezvýznamný mladík z Petrohradu Chlestakov díky omylu (či prosté hlouposti?) prodere do čela místního politického života, protože přijede do malého města právě ve chvíli, kdy byl ohlášen příjezd skutečné kontroly. Hlášky z **Revizora** zlidověly, kromě hejtmana a Chlestakova znají diváci například pitoreskní postavičky statkářů Dobčinského a Bobčinského... A diváci se smějí, leč smích je to značně mrazivý.

Činohra NDM uvádí Revizora ve zcela unikátním interpretačním propojení s Havlovým Odcházením. *„Tam, kde Odcházení končí, tam Revizor začíná. Z ambiciózního nastupující politika Kleina v Odcházení je*

Šárka Swiderová
tisková mluvčí a PR

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ
příspěvková organizace statutárního města Ostrava
Čs. legií 148/14, 701 04 Ostrava
GSM: +420 604 238 789
E-mail: sarka.swiderova@ndm.cz
www.ndm.cz

v Revizorovi hejtman, z úslužného bezpáteřního asistenta Viktora sluha Miška... Hejtman se v Revizorovi třese o židli, kterou pracně získal a kterou se snaží udržet za každou cenu,“ přibližuje své režijní pojetí obou inscenací Vojtěch Štěpánek. „*Kulisy zůstávají, ale stav jejich rozpadu pokročil až k neúnosnosti. V Odcházení vidíme vzhledný dům zvnějšku. V Revizorovi se otáčí k divákovi a ten je překvapen nepořádkem a opulentním nevkušem, který uvidí,*“ nastiňuje režisér. Obě inscenace tedy propojují nejen herečtí představitelé (především Vladimír Polák coby Klein i Hejtman), ale také scéna Jana Toboly. Propojení Gogolova **Revizora** s dramatem Václava Havla **Odcházení** divadlo akcentuje také nabídkou zvýhodněné ceny vstupného při zakoupení obou titulů.

Zároveň nasazením tohoto titulu do repertoáru (a to ve zcela osobitém pojetí s kutálkou a živým pochodujícím dětským pěveckým sborem) nakročuje činohra NDM do druhého století svého fungování. Takřka přesně po stu letech se **Revizor** objevuje na scéně znovu (hrál se v první sezóně existence divadla 1919/1920) a opět stejně vehementně a naléhavě promlouvá k dnešku...

„Geniální komedie byla v činohře NDM nastudována za oněch sto let ještě dvakrát, k tomu je nutné připočíst pohostinské představení fenomenálního ruského divadla MCHAT v březnu 1931. V roce 1951 byl Revizor uveden v režii Miloslava Holuba, naposledy pak v dubnu roku 1997 v režii Zdeňka Kaloče se Stanislavem Šárským jako hejtmanem, Davidem Viktorou jako Chlestakovem a Františkem Večeřou v roli sluhy Osipa,“ doplnil dramaturg Adam Gold.

Diváci se mohou v Divadle Antonína Dvořáka v novém nastudování od 12. března těšit na **Vladimíra Poláka** (hejtman), **Petra Panzenbergera** (Chlestakov), **Kateřinu Breiskou** (hejtmanova žena), **Tomáše Jirmana** (školní inspektor), **Vladimíra Čapku** (okresní soudce), **Jana Fišara** (správce chudinského ústavu), **Jiřího Sedláčka** (statkář Dobčinskij), **Robina Ferra** nebo **Michala Sedláčka** (statkář Bobčinskij), **Sáru Erlebachovou** (hejtmanova dcera), **Alberta Čubu** (Chlestakovův sluha Osip) a další.

Překlad **Zdeněk Mahler**, režie **Vojtěch Štěpánek**. Dramaturgie **Adam Gold**. Hrajeme na scéně **Jana Toboly**, v kostýmech **Marty Roszkopfové** a s hudbou **Nikose Engonidise**.

Šárka Swiderová
tisková mluvčí a PR

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ
příspěvková organizace statutárního města Ostrava
Čs. legií 148/14, 701 04 Ostrava
GSM: +420 604 238 789
E-mail: sarka.swiderova@ndm.cz
www.ndm.cz